

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 26.03.2002 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2004 do: 30.06.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

132

ZÁKON

z 19. februára 2002

o vede a technike

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon vymedzuje pojmy, odbory výskumu a vývoja, úlohy ústredných orgánov štátnej správy v oblasti vedy a techniky, podmienky a formy poskytovania štátnej podpory na výskum a vývoj, systém hodnotenia, informačné zabezpečenie výskumu a vývoja a práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pôsobiacich vo výskume a vývoji.

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Veda je súhrn systematicky a metodicky usporiadaných poznatkov, ktorej súčasťou je oblasť výskumnej činnosti zameranej na získavanie nových poznatkov o prírode, spoločnosti a umení, obsahujúca podmienky a prvky tejto činnosti, ktorými sú vedci, vedecké inštitúcie, experimentálne a laboratórne zariadenia, metódy výskumno-vývojovej práce, pojmový aparát a systém vedeckých informácií.

(2) Technika je súhrn poznatkov a systematicky usporiadaných činností využívaných na priemyselné a iné procesy a postupy, ktorými sa sleduje ich praktická úžitkovosť pre človeka a spoločnosť.

(3) Výskum a vývoj je získavanie nových poznatkov, techník a zákonitostí v oblasti vedy a techniky uplatňovaním vedeckých metód a postupov, pričom

- a) základný výskum je systematická činnosť, ktorej prioritným cieľom je rozšírenie poznatkov o skúmanom objekte a ich hlbšie pochopenie bez ohľadu na praktické aplikácie získaných poznatkov,
- b) aplikovaný výskum je systematická činnosť orientovaná na praktické využitie poznatkov a objavovanie nových vedeckých poznatkov s cieľom využiť ich v hospodárskej a spoločenskej oblasti,
- c) vývoj je systematické využívanie vedeckých poznatkov zamerané na výrobu úžitkových materiálov, zariadení, systémov, metód a procesov vrátane konštrukcie a vývoja prototypov.

(4) Projekt výskumu a vývoja je súbor dokumentov, ktoré opisujú vecnú náplň, termíny, jednotlivé etapy a financovanie výskumných a vývojových prác a definujú ciele riešenia.

(5) Úloha výskumu a vývoja je schválený, riešený a financovaný projekt výskumu a vývoja.

(6) Osobitná kategória úlohy výskumu a vývoja je štátna objednávka výskumu a vývoja (ďalej len „štátna objednávka“). Štátna objednávka je úloha výskumu a vývoja pripravovaná a formulovaná správcom rozpočtovej kapitoly, ktorá rieši konkrétne rozvojové zámery v oblasti vedy a techniky vyplývajúce z odvetvových politík a je v súlade s prioritami štátnej vednej a technickej politiky Slovenskej republiky. Štátne objednávky schvaľuje vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“).

(7) Najvyššou formou organizačného zoskupenia úloh výskumu a vývoja je štátny program výskumu a vývoja (ďalej len „štátny program“). Štátny program je súbor tematicky blízkych, z hľadiska stratégie rozvoja štátu alebo regionálneho rozvoja dôležitých, spravidla interdisciplinárnych úloh výskumu a vývoja medziodvetvového rozsahu a celospoločenského významu. Štátny program schvaľuje vláda.

(8) Technická infraštruktúra je sústava prístrojov, technologických zariadení a informačných systémov inštitúcií, právnických osôb a fyzických osôb pôsobiacich vo výskume a vývoji, ktoré slúžia na plnenie úloh výskumu a vývoja.

(9) Inštitucionálna infraštruktúra výskumu a vývoja je sústava právnických osôb a fyzických osôb pôsobiacich vo výskume a vývoji, ktoré tvoria výskumný a vývojový potenciál Slovenskej republiky.

§ 3

Odbory výskumu a vývoja a číselník odborov výskumu a vývoja

(1) Odbory výskumu a vývoja sa členia na tieto základné skupiny:

- a) prírodné vedy,
- b) technické vedy,
- c) lekárske a farmaceutické vedy,
- d) pôdohospodárske vedy,
- e) spoločenské vedy,
- f) humanitné vedy.

(2) Súčasťou členenia odborov výskumu a vývoja je číselník odborov výskumu a vývoja.

(3) Podrobnosti o odboroch výskumu a vývoja a číselníku odborov výskumu a vývoja ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“).

§ 4

Sektorová štruktúra právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja

(1) Právnické osoby¹⁾ so sídlom na území Slovenskej republiky vykonávajúce výskum a vývoj (ďalej len „právnická osoba výskumu a vývoja“) a fyzické osoby²⁾ so sídlom na území Slovenskej republiky vykonávajúce výskum a vývoj (ďalej len „fyzická osoba výskumu a vývoja“) sa na štatistické a reprezentatívne účely začleňujú do týchto sektorov:

- a) sektor vysokých škôl³⁾ tvoria verejné vysoké školy, štátne vysoké školy, súkromné vysoké školy a právnické osoby výskumu a vývoja, ktoré sú ich súčasťami alebo ktorých sú zriaďovateľmi,

- b) štátny sektor výskumu a vývoja tvoria právnické osoby výskumu a vývoja zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy Slovenskej republiky⁴⁾ (ďalej len „ústredný orgán“), Slovenská akadémia vied⁵⁾ a ostatné právnické osoby výskumu a vývoja zriadené osobitným predpisom,⁶⁾
- c) podnikateľský sektor výskumu a vývoja tvoria právnické osoby zapísané v obchodnom registri, ktoré vykonávajú výskum a vývoj, a fyzické osoby, ktoré pôsobia v oblasti výskumu a vývoja,
- d) neziskový sektor výskumu a vývoja tvoria občianske združenia⁷⁾ a neziskové organizácie,⁸⁾ ktoré pôsobia v oblasti výskumu a vývoja.

(2) Zástupcovia sektorov výskumu a vývoja podľa odseku 1 spolupracujú s ministerstvom školstva na zabezpečovaní úloh v oblasti koordinácie výskumu a vývoja podľa § 6 a s ústrednými orgánmi na zabezpečovaní úloh výskumu a vývoja podľa § 7, najmä

- a) pri vypracúvaní návrhov štátnych objednávok a štátnych programov,
- b) pri vypracúvaní strednodobej koncepcie štátnej vednej a technickej politiky Slovenskej republiky,
- c) v rámci prípravy návrhu štátneho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok poskytujú podklady potrebné na vypracovanie súhrnného návrhu príjmov a výdavkov za oblasť vedy a techniky.

§ 5

Vedecko-technické služby

(1) Vedecko-technické služby sú príbuzné činnosti výskumu a vývoja vykonávané právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré vykonávajú činnosť v oblasti výskumu a vývoja. Vedecko-technické služby sa považujú za súčasť výskumu a vývoja, ak sa vykonávajú ako úloha výskumu a vývoja alebo súčasť úlohy výskumu a vývoja.

(2) Vedecko-technické služby sú najmä

- a) šírenie vedecko-technických poznatkov,
- b) služby vedecko-technických informácií (monitoring, prieskum, zber a analýza údajov),
- c) špeciálne merania a posudzovanie zhody,
- d) technická normalizácia,
- e) patentová a licenčná činnosť,
- f) poradenstvo pre výskum a vývoj,
- g) zber údajov o sociálno-ekonomických javoch,
- h) vedecko-technické služby v oblasti metrologie vykonávané podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- i) súdno-znalecká činnosť a tlmočníctvo v oblasti výskumu a vývoja vykonávané podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- j) vzdelávanie podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

DRUHÁ ČASŤ

ÚLOHY ÚSTREDNÝCH ORGÁNOV V OBLASTI VEDY A TECHNIKY

§ 6

Úlohy ministerstva školstva v oblasti prierezovej koordinácie výskumu a vývoja

(1) Ministerstvo školstva ako ústredný orgán v oblasti vedy a techniky³⁾ zodpovedá za rozvoj vedy a techniky v Slovenskej republike, za efektívne využívanie prostriedkov štátneho rozpočtu vynakladaných na výskum a vývoj a koordinuje podľa tohto zákona činnosť ústredných orgánov a

Slovenskej akadémie vied pri príprave a uskutočňovaní strednodobej koncepcie štátnej vednej a technickej politiky Slovenskej republiky.

(2) Ministerstvo školstva v súlade s činnosťami, ktoré vykonáva podľa osobitného predpisu⁴⁾ v oblasti vedy a techniky ako ústredný orgán s prierezovou pôsobnosťou, zodpovedá za utváranie systémového prostredia koordinačnými, legislatívnymi a finančnými nástrojmi v oblasti vedy a techniky a medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce. Pri plnení hlavných úloh v oblasti výskumu a vývoja spolupracuje s ústrednými orgánmi, s právnickými osobami výskumu a vývoja a s fyzickými osobami výskumu a vývoja, reprezentatívnymi orgánmi samosprávy vysokých škôl, reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov¹²⁾ a občianskymi združeniami⁷⁾ zastupujúcimi výskum a vývoj.

(3) Ministerstvo školstva v spolupráci s ústrednými orgánmi v oblasti vedy a techniky plní úlohy, najmä

- a) utvára rovnaké podmienky na podporu a využívanie výskumu a vývoja, ktoré vykonávajú právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja zodpovedajúcimi právnymi a organizačnými opatreniami,
- b) utvára rovnaké podmienky na prístup právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja k najnovším poznatkom vedy a techniky a na vzájomne výhodnú medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu s právnickými osobami výskumu a vývoja so sídlom mimo územia Slovenskej republiky a fyzickými osobami výskumu a vývoja s trvalým pobytom mimo územia Slovenskej republiky,
- c) zúčastňuje sa na utváraní podmienok na motiváciu podnikateľského sektora podporovať výskum a vývoj.

(4) Ministerstvo školstva v rámci prierezovej koordinácie výskumu a vývoja v Slovenskej republike vypracúva

- a) návrh prognózy rozvoja vedy a techniky na 10 až 15 rokov (ďalej len „prognóza“),
- b) návrh strednodobej koncepcie štátnej vednej a technickej politiky Slovenskej republiky na päť rokov (ďalej len „strednodobá koncepcia vedy a techniky“), ktorú schvaľuje vláda; vychádza z prognózy a určuje základné ciele výskumu a vývoja, priority, námety tém štátnych objednávok, stratégiu podpory vedy a techniky zo štátneho rozpočtu, ako aj vecné zameranie a finančné zabezpečenie výskumu a vývoja,
- c) systémové priority výskumu a vývoja a priority vecného zamerania výskumu a vývoja (ďalej len „priorita“) strednodobej koncepcie vedy a techniky, zabezpečuje ich rozpracovanie a koordinuje súčinnosť právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja pri napĺňaní priorít strednodobej koncepcie vedy a techniky,
- d) návrhy štátnych programov na uskutočnenie priorít strednodobej koncepcie vedy a techniky a vydáva metodické materiály na prípravu, koordináciu a kontrolu riešenia štátnych programov, štátnych objednávok a ďalších úloh výskumu a vývoja,
- e) koncepciu medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce ako súčasť strednodobej koncepcie vedy a techniky a aktualizuje ju a predkladá vláde komplexné materiály pre oblasť dvojstrannej a mnohostrannej vedecko-technickej spolupráce a zapájanie Slovenskej republiky do programov Európskej únie v oblasti výskumu a vývoja,
- f) návrhy na členstvo Slovenskej republiky v medzinárodných centrách a inštitúciách výskumu a vývoja; zabezpečuje a koordinuje účasť právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja na spolupráci Slovenskej republiky v medzinárodných centrách a inštitúciách výskumu a vývoja,
- g) návrhy na budovanie centier výskumu a vývoja v rámci Slovenskej republiky a návrhy na účasť Slovenskej republiky na budovaní medzinárodných centier výskumu a vývoja,

- h) návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti vedy a techniky a zúčastňuje sa na príprave všeobecne záväzných právnych predpisov v pôsobnosti ostatných ústredných orgánov, ktoré sa vzťahujú na vedu a techniku,
- i) analýzu stavu vedy a techniky v Slovenskej republike a koordinuje budovanie a využívanie databázových a informačných systémov pre oblasť vedy a techniky v procese rozvoja a využívania výskumu a vývoja,
- j) systémové opatrenia na zabezpečenie efektívneho a koordinovaného využívania prístrojovej techniky v rámci technickej infraštruktúry výskumu a vývoja v Slovenskej republike nadobudnutej z prostriedkov štátneho rozpočtu a navrhuje stratégiu jej rozvoja,
- k) systémové opatrenia na zabezpečenie rozvoja ľudských zdrojov vo výskume a vývoji,
- l) v spolupráci so správcami rozpočtových kapitol v nadväznosti na strednodobú koncepciu vedy a techniky súhrnný návrh príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu na vedu a techniku za Slovenskú republiku na príslušný rozpočtový rok a predkladá ho Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“).

(5) Ministerstvo školstva v oblasti vedy a techniky

- a) vypracúva v spolupráci s ústrednými orgánmi návrhy nástrojov priamej a nepriamej podpory výskumu a vývoja a realizácie výsledkov výskumu a vývoja v praxi,
- b) zabezpečuje činnosť poradných orgánov vlády v oblasti vedy a techniky,
- c) zabezpečuje prípravu a koordinuje projekty dvojstrannej a mnohostrannej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce okrem projektov dvojstrannej a mnohostrannej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce v oblasti obranyschopnosti a bezpečnosti štátu,
- d) zabezpečuje v spolupráci s ústrednými orgánmi, právnickými osobami výskumu a vývoja a fyzickými osobami výskumu a vývoja reprezentáciu a propagáciu slovenskej vedy a techniky v Slovenskej republike; do tejto činnosti zapája významné osobnosti vedy a techniky, vedecké spoločnosti a občianske združenia,⁷⁾
- e) zabezpečuje účasť zástupcov Slovenskej republiky v medzinárodných vládnych organizáciách a plnenie úloh v oblasti vedy a techniky, ktoré vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky alebo z medzinárodných dohôd a zmlúv, ktorých signatárom je Slovenská republika v oblasti vedy a techniky,
- f) koordinuje plnenie záväzkov v oblasti vedy a techniky, ktoré vyplývajú z prijatých medzinárodných dohôd a členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách, a finančné náklady na plnenie týchto záväzkov uplatňuje v súhrnnom návrhu príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu na vedu a techniku.

§ 7

Úlohy ústredných orgánov

(1) Ústredné orgány v rozsahu svojej pôsobnosti a v súlade so strednodobou koncepciou vedy a techniky zodpovedajú za výskum a vývoj v rezorte, koordinujú vecné zameranie úloh výskumu a vývoja, finančnú podporu, plnenie určených cieľov a využitie výsledkov výskumu a vývoja.

(2) Ministerstvo školstva okrem úloh v oblasti prierezovej koordinácie výskumu a vývoja zodpovedá za výskum a vývoj v rezorte školstva.

(3) Ústredné orgány pri plnení úloh výskumu a vývoja najmä

- a) vypracúvajú odvetvovú vednú a technickú politiku a jej ciele na základe schválenej strednodobej koncepcie vedy a techniky,

- b) metodicky usmerňujú zapájanie právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja, ktorých sú zriaďovateľmi alebo ktoré patria do ich vecnej pôsobnosti, do medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a utvárajú podmienky na túto spoluprácu,
- c) v rámci svojej pôsobnosti na základe strednodobej koncepcie vedy a techniky vypracúvajú návrh štátnych objednávok a spolupracujú s ministerstvom školstva pri príprave návrhu štátnych programov,
- d) v rámci prípravy návrhu štátneho rozpočtu vypracúvajú návrh príjmov a výdavkov na vedu a techniku na príslušný rozpočtový rok za rozpočtovú kapitolu podľa § 6 ods. 4 písm. l) a predkladajú ho ako podklad ministerstvu školstva na vypracovanie súhrnného návrhu príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v oblasti vedy a techniky Slovenskej republiky okrem úloh podľa odsekov 5 a 7,
- e) podporujú výskum a vývoj a využívanie ich výsledkov v rámci vymedzenej pôsobnosti.

(4) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) pripravujú

- a) návrhy štátnych objednávok zameraných na zvýšenie obranyschopnosti a bezpečnosti štátu, ako aj na rozvoj výzbroje a ostatnej techniky dôležitej na obranu a bezpečnosť štátu,
- b) koordinujú v súlade so svojou pôsobnosťou¹⁾ a podľa tohto zákona činnosť ústredných orgánov a ostatných právnických osôb a fyzických osôb v oblasti výskumu a vývoja zameraného na zabezpečenie obranyschopnosti alebo bezpečnosti štátu,
- c) koordinujú medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a vývoja zameraného na rozvoj výzbroje a ostatnej techniky dôležitej na obranu a bezpečnosť štátu.

(5) Ministerstvo vnútra a ministerstvo obrany v rámci prípravy návrhu štátneho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok za svoju rozpočtovú kapitolu vypracúvajú návrhy príjmov a výdavkov na vedu a techniku a predkladajú ich priamo ministerstvu financií a v celkových číslach ministerstvu školstva podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(6) Podrobnosti o výskume a vývoji na zabezpečenie obranyschopnosti štátu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo obrany.

(7) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) okrem povinností uvedených v odseku 3 v spolupráci s ministerstvom obrany a ministerstvom vnútra koordinuje rozvoj vedy a techniky zameranej na rozvoj obrannej priemyselnej základne na zabezpečenie obranyschopnosti a bezpečnosti štátu. V rámci prípravy návrhu štátneho rozpočtu v tejto oblasti vypracúva návrh príjmov a výdavkov na vedu a techniku na príslušný rozpočtový rok a predkladá ho ministerstvu financií podľa osobitného predpisu¹³⁾ a osobitnými usmerneniami ministerstva financií a v celkových číslach ministerstvu školstva.

TRETIA ČASŤ

PODPORA VEDY A TECHNIKY

§ 8

Formy podpory vedy a techniky

(1) Podpora vedy a techniky sa uskutočňuje

- a) priamo, poskytovaním finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu prostredníctvom správcu rozpočtovej kapitoly (ďalej len „poskytovateľ“) právnickým osobám výskumu a vývoja a fyzickým osobám výskumu a vývoja (ďalej len „príjemca“) na výskum a vývoj,

b) nepriamo, utváraním nástrojov na zapájanie mimorozpočtových zdrojov na financovanie výskumu a vývoja a na podporu využívania výsledkov výskumu a vývoja podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾

(2) Priamou podporou vedy a techniky zo štátneho rozpočtu sa zabezpečuje

- a) financovanie výskumu a vývoja rozpočtovej organizácie ako právnickej osoby štátu (ďalej len „rozpočtová organizácia štátu“) a poskytovanie príspevku na výskum a vývoj príspevkovej organizácie ako právnickej osoby štátu (ďalej len „príspevková organizácia štátu“) prostredníctvom rozpočtovej kapitoly jej zriaďovateľa,¹⁵⁾ ústredného orgánu alebo inštitúcie zriadenej zákonom,
- b) poskytovanie dotácií¹⁶⁾ neziskovým organizáciám výskumu a vývoja poskytujúcim všeobecne prospešné služby,⁸⁾ verejným inštitúciám v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja¹⁷⁾ a právnickým osobám výskumu a vývoja a fyzickým osobám výskumu a vývoja na rozvoj vedy a techniky prostredníctvom správcov rozpočtových kapitol,
- c) financovanie štátnych programov z účelových prostriedkov v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva, ktoré sa členia na
 - 1. prierezové štátne programy,
 - 2. tematické štátne programy,
- d) účelové financovanie výskumu a vývoja¹⁸⁾ právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja prostredníctvom správcov rozpočtových kapitol, ktorí financujú
 - 1. štátne objednávky,
 - 2. ostatné úlohy výskumu a vývoja podľa osobitného predpisu,²²⁾
 - 3. úlohy zbrojnej a bezpečnostnej povahy,
- e) financovanie členstva Slovenskej republiky v medzinárodných centrách a inštitúciách vedy a techniky, v programoch výskumu a vývoja Európskej únie a podpora účasti právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja v nich.

(3) Prostredníctvom Agentúry na podporu vedy a techniky zriadenej osobitným predpisom¹⁹⁾ sa zabezpečuje financovanie úloh výskumu a vývoja predkladaných právnickými osobami výskumu a vývoja alebo fyzickými osobami výskumu a vývoja a úlohy výskumu a vývoja v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci Slovenskej republiky v rozsahu a spôsobom podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(4) Prostredníctvom neinvestičného fondu na podporu výskumu a vývoja zriadeného ministerstvom hospodárstva podľa osobitného predpisu²¹⁾ (ďalej len "inovačný fond") sa zabezpečuje návratné financovanie podporujúce uplatňovanie výsledkov výskumu a vývoja v hospodárskej praxi.

(5) Podrobnosti o poskytnutí finančných prostriedkov štátneho rozpočtu inovačnému fondu, o kritériách a postupe nakladania s týmito finančnými prostriedkami inovačným fondom ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo financií po dohode s ministerstvom hospodárstva a ministerstvom školstva.

(6) Základnou podmienkou na poskytovanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu podľa odseku 2 písm. a) a b) je osvedčenie o vykonaní periodického hodnotenia podľa § 17 alebo certifikát manažérstva a systému kvality podľa § 19 písm. c).

(7) Poskytovanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu podľa odseku 2 písm. c) a d) a odsekov 3 a 4 je podmienené vypracovaním kalkulácie nákladov na riešenie úlohy výskumu a vývoja podľa § 10.

(8) Poskytovanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu nie je podmienené periodickým hodnotením, akreditáciou a certifikáciou, ak ide o poskytovanie štátnej pomoci podľa osobitného predpisu.²²⁾

§ 9

Štátny rozpočet v oblasti vedy a techniky

(1) Štát podporuje vedu a techniku z prostriedkov štátneho rozpočtu. Výdavky na vedu a techniku za Slovenskú republiku navrhuje ministerstvo školstva ako súčasť štátneho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok.

(2) Východiskom na zostavenie návrhu štátneho rozpočtu v oblasti vedy a techniky v jednotlivých rozpočtových rokoch je strednodobá koncepcia vedy a techniky v súlade s prognózou.

(3) Záväzné ukazovatele pri zostavovaní návrhu štátneho rozpočtu v oblasti vedy a techniky v jednotlivých rozpočtových rokoch sú výdavky na vedu a techniku spolu, v tom výdavky na rozpočtové organizácie štátu výskumu a vývoja, príspevky na príspevkové organizácie štátu výskumu a vývoja, výdavky v rámci dotácií podľa § 8 ods. 2 písm. b) a účelové výdavky spolu.

(4) V návrhu štátneho rozpočtu na vedu a techniku sú ďalšími ukazovateľmi výdavky na

- a) štátne programy,
- b) štátne objednávky,
- c) Agentúru na podporu vedy a techniky,
- d) verejné inštitúcie v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja,
- e) medzinárodnú spoluprácu vo výskume a vývoji a na plnenie záväzkov v oblasti vedy a techniky.

(5) Návrh rozdelenia výdavkov štátneho rozpočtu na vedu a techniku v jednotlivých rozpočtových kapitolách vypracúvajú správcovia rozpočtových kapitol, z ktorých je veda a technika podporovaná tak, aby prednostne zabezpečili riešenie pokračujúcich štátnych objednávok, úloh výskumu a vývoja štátnych programov začatých v predchádzajúcich rokoch a plnenie ďalších zmluvných záväzkov v oblasti vedy a techniky, a predkladajú ho ako podklad ministerstvu školstva podľa § 6 ods. 4 písm. l) a § 7 ods. 3 písm. d) a ods. 5 a 7.

(6) Náklady na zabezpečenie verejnej súťaže vo výskume a vývoji alebo verejného obstarávania vrátane nákladov na kontrolu úloh výskumu a vývoja môže poskytovateľ a Agentúra na podporu vedy a techniky uhrádzať z účelovej podpory najviac v sume, ktorá nepresiahne 2,5 % sumy účelových prostriedkov poskytovateľa a Agentúry na podporu vedy a techniky na výskum a vývoj v danom kalendárnom roku.

§ 10

Náklady na riešenie úloh výskumu a vývoja

(1) Výpočet nákladov na riešenie úloh výskumu a vývoja vo všetkých formách podpory vedy a techniky podľa osobitného predpisu²³⁾ financovaných zo štátneho rozpočtu sú ekonomicky oprávnené náklady obstarania a náklady spracovania vynaložené výlučne na riešenie úlohy výskumu a vývoja; ekonomicky oprávnené náklady nie sú náklady na propagáciu a náklady na marketing.

(2) Náklady obstarania zahŕňajú náklady na spotrebu materiálu v rámci úlohy výskumu a vývoja a náklady na kooperáciu, poradenské, konzultačné a podobné služby využívané pri riešení úlohy výskumu a vývoja vrátane nákladov na využívanie výsledkov iného výskumu obstaraných právnickou osobou výskumu a vývoja a fyzickou osobou výskumu a vývoja v rámci riešenia úlohy výskumu a vývoja.

(3) Náklady spracovania zahŕňajú

- a) mzdové a ostatné osobné náklady na zamestnancov, ktorí sa zúčastňujú na riešení úlohy výskumu a vývoja, vrátane účelovej odmeny za splnenie cieľov riešenia úlohy výskumu a vývoja,
- b) náklady na poistné, na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie i dôchodkové zabezpečenie a na príspevok na poistenie v nezamestnanosti,²⁴⁾
- c) ostatné priame náklady vynakladané na riešenie úlohy výskumu a vývoja, v tom
 1. cestovné náklady tuzemské,
 2. cestovné náklady zahraničné,
 3. náklady na dopravu tovaru súvisiaceho s predmetom riešenej úlohy výskumu a vývoja,
 4. odpisy majetku v nadväznosti na využívanie príslušných laboratórnych zariadení a prístrojov použitých na riešenie úlohy výskumu a vývoja,
- d) ostatné nepriame náklady vynakladané na riešenie úlohy výskumu a vývoja, v tom
 1. spotreba materiálu a energie,
 2. mzdové náklady obslužných zamestnancov vrátane nákladov na poistné, na zdravotné poistenie, na nemocenské poistenie, na dôchodkové zabezpečenie a na príspevok na poistenie v nezamestnanosti,
 3. odpisy majetku v nadväznosti na využívanie ostatného vybavenia a budov právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja.

(4) Najvyššiu účelovú odmenu za splnenie cieľov riešenia úlohy výskumu a vývoja podľa odseku 3 písm. a) a najvyššie zahraničné cestovné náklady podľa odseku 3 písm. c) bodu 2, vyjadrené v percentách z mzdových a ostatných osobných nákladov na riešenie úlohy výskumu a vývoja v danom roku ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo školstva.

(5) Ustanovenia uvedené v odsekoch 1 až 4 sa vzťahujú aj na úlohy výskumu a vývoja riešené v rozpočtovej organizácii štátu a v príspevkovej organizácii štátu podľa § 11 ods. 1.

(6) Z vypočítaných nákladov na riešenie úlohy výskumu a vývoja v kategóriách uvedených v § 8 ods. 2 písm. c) a d) bode 1 a ods. 3 a 4 sa poskytujú štátnym rozpočtovým organizáciám finančné prostriedky v rozsahu podľa osobitného predpisu.²⁵⁾

(7) Pri určovaní finančných nákladov zo štátneho rozpočtu na riešenie štátneho programu sa vychádza z pomeru časti štátneho programu riešeného úlohami základného výskumu, časti štátneho programu riešeného úlohami aplikovaného výskumu a časti štátneho programu riešeného úlohami vývoja, kde úlohy

- a) základného výskumu sú financované do 100 % nákladov,
- b) aplikovaného výskumu sú financované do 50 % nákladov,
- c) vývoja sú financované do 25 % nákladov.

(8) Najvyššia prípustná suma finančných prostriedkov štátneho rozpočtu na riešenie štátneho programu sa môže zvýšiť o

- a) 10 %, ak sú finančné prostriedky určené pre malý alebo stredný podnik,

- b) 10 %, ak sa výskum týka regiónu s nízkou životnou úrovňou alebo s vysokou nezamestnanosťou,
- c) 10 %, ak sa výskum týka vládou podporovaného ekonomického odvetvia alebo regiónu, ak nevedie k zmene podmienok obchodu,
- d) 15 %, ak úloha výskumu a vývoja štátneho programu prispieva k dosiahnutiu cieľov niektorého z podprogramov alebo projektov Rámcového programu Európskej únie pre výskum a technický rozvoj.

(9) Celková suma finančných prostriedkov štátneho rozpočtu na riešenie štátneho programu nemôže byť vyššia ako

- a) 75 % celkových nákladov pri aplikovanom výskume,
- b) 50 % celkových nákladov pri vývoji.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PRÍPRAVA, VÝBER A KONTROLA PLNENIA ÚLOH VÝSKUMU A VÝVOJA A ŠTÁTNE PROGRAMY VÝSKUMU A VÝVOJA

§ 11

Úlohy výskumu a vývoja štátnej rozpočtovej organizácie a štátnej príspevkovej organizácie

(1) Záväzným východiskom na zabezpečenie financovania rozpočtových organizácií štátu a príspevkových organizácií štátu v príslušnom rozpočtovom roku je výskumný zámer organizácie (ďalej len „výskumný zámer“) vypracovaný spravidla na tri roky a zhodnotenie výsledkov za predchádzajúce obdobie. Výskumný zámer vychádza zo strednodobej koncepcie vedy a techniky a je záväzný na prípravu úloh výskumu a vývoja v rozpočtových organizáciách štátu a v príspevkových organizáciách štátu.

(2) Výber a hodnotenie výskumných zámerov zabezpečuje zriaďovateľ právnickej osoby výskumu a vývoja alebo ústredný orgán, na ktorého rozpočet je právnická osoba výskumu a vývoja napojená.

(3) Výskumný zámer je dokument o vecnom a finančnom vymedzení obsahu výskumu a vývoja štátnej rozpočtovej organizácie alebo štátnej príspevkovej organizácie na vymedzené obdobie v súlade s predmetom jej činnosti, na ktorý bola zriadená. Výsledok kvalitatívneho hodnotenia výskumného zámeru je základom na určenie sumy finančných prostriedkov štátneho rozpočtu na výskum a vývoj v rámci financovania činnosti štátnych rozpočtových organizácií a poskytovania príspevku štátnym príspevkovým organizáciám.

§ 12

Príprava, výber a kontrola plnenia úloh výskumu a vývoja

Prípravu, výber a kontrolu plnenia úloh výskumu a vývoja financovaných zo štátneho rozpočtu v kategóriách úloh výskumu a vývoja podľa § 8 ods. 2 písm. b) a d) zabezpečuje správca rozpočtovej kapitoly, prostredníctvom ktorej sa poskytujú finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na riešenie úloh. Na prípravu, výber a kontrolu plnenia úloh výskumu a vývoja podľa § 8 ods. 3 sa vzťahujú osobitné predpisy¹⁹⁾ a tento zákon.

§ 13 Štátne objednávky

(1) Štátne objednávky vypracúvajú a navrhujú na riešenie správcovia rozpočtových kapitol podľa § 7 ods. 3 písm. c) na základe námetov tém štátnych objednávok schválených v strednodobej koncepcii vedy a techniky.

(2) Súhrnný návrh na zaradenie štátnych objednávok na financovanie zo štátneho rozpočtu schvaľuje vláda, ktorý jej predkladá ministerstvo školstva vypracovaný v spolupráci s príslušnými správcami rozpočtových kapitol, ktorí štátne objednávky vypracovali podľa odseku 1.

(3) O riešenie štátnej objednávky schválenej vládou sa môžu uchádzať právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja v rámci verejného obstarávania²⁶⁾ štátnej objednávky schválenej vládou, ktoré vyhlasuje správca rozpočtovej kapitoly.

(4) Finančné prostriedky vyčlenené na financovanie štátnych objednávok zo štátneho rozpočtu v danom rozpočtovom roku nesmú byť vyššie ako 20 % finančných prostriedkov vyčlenených v tomto roku v štátnom rozpočte na financovanie štátnych programov. Do tohto limitu finančných prostriedkov na štátne objednávky sa nezapočítavajú finančné prostriedky na štátne objednávky, ktorých riešenie a financovanie sa začalo do 31. decembra 2001.

§ 14 Príprava, zabezpečenie a kontrola plnenia štátnych programov výskumu a vývoja

(1) Prípravu návrhov štátnych programov, riadenie a koordináciu procesu výberu úloh výskumu a vývoja štátnych programov a kontrolu ich vecného a finančného plnenia vykonáva ministerstvo školstva (ďalej len „gestor štátnych programov“).

(2) Gestor štátnych programov zriaďuje pre každý pripravovaný štátny program Radu štátneho programu výskumu a vývoja (ďalej len „rada štátneho programu“).

(3) Rada štátneho programu vypracúva návrh štátneho programu pre gestora štátnych programov. Štátne programy sú rozpracovaním priorít strednodobej koncepcie vedy a techniky na

- a) prierezové štátne programy, ktoré sú súbormi na seba nadväzujúcich úloh z vybraných odborov výskumu a vývoja alebo prierezových oblastí, ktorých riešením sa sleduje plánovité zvyšovanie úrovne vybraných hospodárskych alebo spoločenských oblastí štátu; prierezový štátny program sa vypracúva spravidla na päť rokov s výhľadom na obdobie desiatich rokov,
- b) tematické štátne programy výskumu a vývoja, ktoré sú zamerané na posilnenie účinnosti výskumu a vývoja: rozvoj ľudských zdrojov, ich mobilitu, budovanie technickej a inštitucionálnej infraštruktúry výskumu a vývoja a medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu.

(4) Štátny program sa môže členiť na podprogramy štátneho programu (ďalej len „podprogram“), ktoré sú súbormi vecne príbuzných úloh výskumu a vývoja štátneho programu. Ak sa štátny program člení na podprogramy, zriaďuje gestor štátnych programov v etape po schválení návrhu štátneho programu vládou pre každý podprogram radu podprogramu štátneho programu (ďalej len „rada podprogramu“).

(5) Návrh štátneho programu obsahuje ciele, členenie na podprogramy, ak sa štátny program člení na podprogramy, vecnú orientáciu, finančné náklady na riešenie, čas riešenia štátneho programu a návrh administratívneho garanta prierezového štátneho programu (ďalej len „administrátor“). Ak sa štátny program delí na podprogramy, súčasťou návrhu prierezového

štátneho programu je návrh administratívnych garantov podprogramov (ďalej len „administrátor podprogramu“).

(6) Administrátor (odsek 5) je ten správca rozpočtovej kapitoly, do ktorého pôsobnosti patrí prevažná časť vecného zamerania výskumu, vývoja a cieľa štátneho programu. Administrátor pri plnení úloh koná na základe rozhodnutia gestora štátnych programov na návrh rady štátneho programu. Ak sa štátny program člení na podprogramy (odsek 4), administrátor je súčasne administrátorom jedného podprogramu. Administrátor administratívne zabezpečuje plnenie zmluvných záväzkov riešenia úloh výskumu a vývoja vrátane účelného použitia finančných prostriedkov štátneho rozpočtu a koordinuje administrátorov podprogramov podľa usmernenia gestora štátnych programov.

(7) Administrátor podprogramu je ten správca rozpočtovej kapitoly, do ktorého kompetencie spadá prevažná časť vecného zamerania podprogramu. Administrátor podprogramu pri plnení úloh koná na pokyn gestora štátnych programov, zabezpečuje výber, financovanie a kontrolu riešenia úloh výskumu a vývoja podprogramu. Ak sa štátny program nečlení na podprogramy, jeho úlohy zabezpečuje administrátor.

(8) Rada štátneho programu zodpovedá gestorovi štátnych programov za odbornú úroveň riešenia úloh výskumu a vývoja štátneho programu a plnenie cieľov štátneho programu.

(9) Rada štátneho programu zodpovedá za výber, posudzovanie a schvaľovanie návrhov úloh výskumu a vývoja štátneho programu a vykonáva priebežnú a záverečnú oponentúru riešenia úloh výskumu a vývoja štátneho programu. Ak sa štátny program člení na podprogramy, tieto úlohy pre podprogramy vykonáva rada podprogramu.

(10) Gestor štátnych programov v súčinnosti s radami štátnych programov koordinuje činnosť administrátorov a predkladá návrh štátneho programu pred jeho schválením vládou na verejnú diskusiu.

(11) Štátne programy schvaľuje vláda na návrh gestora štátnych programov.

(12) Výber úloh výskumu a vývoja zodpovedajúcich cieľom a vecnému zameraniu štátneho programu sa uskutočňuje verejnou súťažou.²⁷⁾ Verejnú súťaž vyhlasuje administrátor na pokyn rady štátneho programu, a ak sa štátny program člení na podprogramy, administrátor príslušného podprogramu na pokyn rady podprogramu.

(13) Každá právnická osoba výskumu a vývoja a fyzická osoba výskumu a vývoja sa môže predložením návrhu úlohy výskumu a vývoja uchádzať o získanie finančných prostriedkov zo štátneho programu, ak spĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom.

(14) Žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na výskum a vývoj v rámci štátnych programov sa podáva písomne. Formu a ostatné požadované náležitosti žiadosti určí gestor štátnych programov vo všeobecne záväznom právnom predpise.

(15) Rada štátneho programu alebo rada podprogramu vyhodnocuje v rámci verejnej súťaže podané návrhy úloh výskumu a vývoja, vyberá úlohy výskumu a vývoja zodpovedajúce zadaniu štátneho programu a vypracúva návrh na rozdelenie finančných prostriedkov poskytovaných v rámci príslušného štátneho programu alebo podprogramu medzi jednotlivé vybrané návrhy úloh výskumu a vývoja.

(16) Kritériá na poskytovanie finančných prostriedkov na riešenie úloh výskumu a vývoja štátnych programov alebo podprogramov sú najmä súlad s cieľmi štátneho programu a podprogramu, obsahová kvalita predkladaného návrhu výskumu a vývoja a výpočet nákladov na riešenie úloh výskumu a vývoja. Vládou schválený návrh štátneho programu môže určovať aj

dodatočné kritériá na hodnotenie navrhovaných úloh výskumu a vývoja v rámci štátneho programu alebo v rámci podprogramu, ktorými sú najmä výsledky periodického hodnotenia výskumu a vývoja, akreditácie alebo certifikácie v oblasti výskumu a vývoja právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá podala návrh.

(17) Financovanie úloh výskumu a vývoja štátnych programov podľa § 8 ods. 2 písm. c) riešených v rozpočtových organizáciách štátu a príspevkových organizáciách štátu v pôsobnosti ministerstva školstva a iných ústredných orgánov alebo Slovenskej akadémie vied, právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja, podnikateľského sektora výskumu a vývoja a neziskového sektora výskumu a vývoja sa uskutoční podľa osobitného predpisu²⁵⁾ alebo prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva otvorením limitov.

(18) Zákon o štátnej pomoci²²⁾ sa nevzťahuje na financovanie výdavkov štátneho rozpočtu na krytie úloh výskumu a vývoja štátneho programu.

(19) Administrátor a administrátori podprogramov pravidelne raz za rok vyhodnocujú riešené úlohy výskumu a vývoja prostredníctvom rady štátneho programu alebo rady podprogramu formou priebežných a záverečných oponentúr a rozhodujú o pokračovaní financovania v rámci príslušného štátneho programu alebo podprogramu.

(20) Rada štátneho programu a rady podprogramov v rámci verejnej súťaže na posudzovanie a schvaľovanie úloh výskumu a vývoja štátnych programov a pri priebežných a záverečných oponentúrach úloh výskumu a vývoja štátnych programov využívajú odborné posudky predkladaných úloh výskumu a vývoja vypracované odborníkmi zo Slovenskej republiky alebo zo zahraničia, ktorým sa poskytuje odmena podľa osobitného predpisu.²⁸⁾

(21) Administrátor a administrátori podprogramov po schválení štátneho programu vládou navrhnú zo svojich zamestnancov ministromi školstva zástupcu do rady štátneho programu alebo do rady podprogramu, ktorí budú vykonávať funkciu tajomníka rady štátneho programu alebo rady podprogramu.

(22) Administrátor každoročne predkladá správu o plnení svojich úloh a o výsledkoch kontroly plnenia štátneho programu rade štátneho programu a gestorovi štátnych programov.

(23) Rada štátneho programu predkladá gestorovi štátnych programov každoročne súhrnnú správu o stave riešenia štátneho programu a čerpaní finančných prostriedkov.

(24) Gestor štátnych programov predkladá každoročne vláde informáciu o stave plnenia štátnych programov a po skončení riešenia každého zo štátnych programov správu o splnení cieľov štátneho programu.

§ 15

Rada štátneho programu a rada podprogramu

(1) Rada štátneho programu je poradný orgán gestora štátnych programov na vypracovanie návrhu štátneho programu, ktorá mu zodpovedá za odbornú úroveň obsahu, za postup riešenia úloh výskumu a vývoja štátneho programu a za dosiahnutie cieľov štátneho programu.

(2) Členov rady štátneho programu vymenúva na základe návrhov podľa odseku 3 a odvoláva minister školstva. Podmienkou členstva v rade prierezového štátneho programu je splnenie podmienok podľa odseku 5 v odboroch, ktoré sú predmetom štátneho programu. Podmienkou členstva v rade podprogramu prierezového štátneho programu je splnenie podmienok podľa odseku 5 v odboroch, ktoré sú predmetom podprogramu.

(3) Radu štátneho programu tvoria

- a) odborníci z príslušných odborov výskumu a vývoja pomerným zastúpením podľa sektorového členenia výskumu a vývoja, ktorých
1. za sektor vysokých škôl navrhuje Rada vysokých škôl,
 2. za právnické osoby výskumu a vývoja štátneho sektora výskumu a vývoja navrhujú správcovia rozpočtových kapitol, v ktorých zriaďovateľskej pôsobnosti sú právnické osoby výskumu a vývoja štátneho sektora výskumu a vývoja príslušného zamerania, a Slovenská akadémia vied,
 3. za právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja podnikateľského sektora výskumu a vývoja navrhujú reprezentatívne združenia zamestnávateľov,¹²⁾
 4. za neziskové organizácie neziskového sektora výskumu a vývoja navrhnujú zástupcovia neziskových organizácií⁶⁾ a občianskych združení,⁷⁾
- b) zástupca výrobnjej a odberateľskej sféry príslušného zamerania, ktorého navrhne reprezentatívne združenie zamestnávateľov.¹²⁾

(4) Ak náklady na štátny program prevyšujú sumu 15 miliónov Sk na jeden rok, môže minister školstva vymenovať ďalších členov príslušnej rady zo zahraničných odborníkov na základe návrhov právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja tak, aby jednu štvrtinu až jednu tretinu členov rady tvorili zahraniční odborníci vymenovaní podľa tohto odseku.

(5) Členom rady štátneho programu a rady podprogramu sa môže stať ten, kto spĺňa aspoň tri z týchto podmienok:

- a) rozsiahla publikačná činnosť, a to najmä v medzinárodne uznávaných periodikách, monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách a pozvania na prednášky na medzinárodných kongresoch,
- b) viaceré domáce a zahraničné citácie svojej činnosti,
- c) účasť na významných medzinárodných projektoch v oblasti vedy a techniky,
- d) utvorenie všeobecne uznávanej vedeckej školy dokumentovanej medzinárodne uznávanými nasledovníkmi spĺňajúcimi podmienky podľa písmena a),
- e) udelenie patentov v Slovenskej republike alebo ich udelenie na základe medzinárodnej prihlášky s osobitným dôrazom na priemyselné využívanie patentov,²⁹⁾
- f) podiel na uskutočňovaní významných technických diel a projektov,
- g) významné technicko-ekonomické výsledky pri uskutočňovaní vlastných výsledkov výskumu a vývoja v hospodárskej praxi,
- h) ekonomicky úspešné riadenie hospodárskych alebo výskumno-vývojových inštitúcií s totožným predmetom činnosti ako príslušné odbory štátneho programu alebo podprogramu.

(6) Po schválení štátneho programu vládou minister školstva vymenuje zástupcu administrátora a zástupcu administrátora podprogramu podľa § 14 ods. 21 za tajomníka rady štátneho programu alebo rady podprogramu s poradným hlasom.

(7) Zástupcovia vecne príslušných správcov rozpočtových kapitol k pripravovanému štátnemu programu, ktorých účasť na administratívnom zabezpečení jeho riešenia predpokladá gestor štátnych programov, pôsobia v rade štátneho programu ako konzultanti do schválenia štátnych programov vládou. Po schválení štátneho programu ich funkcia v rade štátneho programu zaniká.

(8) Na čele rady štátneho programu je predseda rady štátneho programu, ktorého volí a odvoláva rada štátneho programu; volí ho na obdobie do schválenia štátneho programu vládou zo svojich členov.

(9) Členstvo v rade štátneho programu je nezastupiteľné. Členom rady štátneho programu patrí náhrada preukázateľných výdavkov, ktoré im vznikli pri výkone funkcie, podľa osobitného predpisu³⁰⁾ a odmena podľa osobitného predpisu.²⁸⁾ Gestor štátnych programov finančne zabezpečuje činnosť rád štátnych programov účelovým vyčlenením finančných prostriedkov na ich činnosť.

(10) Rada štátneho programu najmä

- a) rozpracúva príslušné systémové alebo vecné priority strednodobej koncepcie vedy a techniky do návrhu štátneho programu podľa § 14 ods. 3 a zodpovedá za odbornú úroveň návrhu štátneho programu, jeho riešenie a dosiahnutie cieľov,
- b) zabezpečuje výber úloh výskumu a vývoja štátneho programu prihlasovaných v rámci verejnej súťaže na naplnenie cieľov štátneho programu, ak sa štátny program nečlení na podprogramy,
- c) spolupracuje s administrátorom a administrátormi podprogramov pri zabezpečení odbornej úrovne riešenia úloh výskumu a vývoja štátneho programu a plnení jeho cieľov,
- d) zúčastňuje sa prostredníctvom svojich členov na činnosti rád podprogramov pri priebežných a záverečných oponentúrach úloh výskumu a vývoja štátneho programu.

(11) Gestor štátnych programov zriaďuje na výber, posudzovanie a schvaľovanie návrhov úloh výskumu a vývoja podprogramu a na priebežnú a záverečnú oponentúru riešenia úloh výskumu a vývoja podprogramu radu podprogramu. Minister školstva na návrh rady štátneho programu vymenúva a odvoláva predsedu rady podprogramu; vymenúva ho z členov rady štátneho programu.

(12) Rada podprogramu koná podľa rozhodnutí rady štátneho programu. Predkladá rade štátneho programu správy o riešení úloh výskumu a vývoja podprogramu a návrhy na úpravu jeho vecnej náplne.

(13) Rada podprogramu zodpovedá rade štátneho programu za odbornú úroveň obsahu, postup riešenia úloh výskumu a vývoja podprogramu a dosiahnutie cieľov podprogramu.

(14) Rada podprogramu zodpovedá najmä za

- a) vyhodnotenie podaných návrhov úloh výskumu a vývoja v rámci príslušného podprogramu,
- b) výber úloh výskumu a vývoja zodpovedajúcich zadaniu štátneho programu,
- c) vypracovanie návrhov na rozdelenie finančných prostriedkov poskytovaných v rámci príslušného podprogramu medzi jednotlivé vybrané návrhy úlohy výskumu a vývoja,
- d) pravidelné vyhodnocovanie úspešnosti plnenia schválených úloh výskumu a vývoja a rozhodnutie o pokračovaní ich financovania v rámci podprogramu.

(15) Radu podprogramu tvoria odborníci z príslušných odborov výskumu a vývoja pomerným zastúpením podľa sektorového členenia výskumu a vývoja, ktorých

- a) za sektor vysokých škôl navrhuje Rada vysokých škôl,
- b) za právnické osoby výskumu a vývoja štátneho sektora výskumu a vývoja navrhujú správcovia rozpočtových kapitol, v ktorých zriaďovateľskej pôsobnosti sú právnické osoby výskumu a vývoja štátneho sektora výskumu a vývoja príslušného zamerania, a Slovenská akadémia vied,
- c) za právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja podnikateľského sektora výskumu a vývoja navrhujú reprezentatívne združenia zamestnávateľov,¹²⁾

d) za neziskové organizácie neziskového sektora výskumu a vývoja navrhnu zástupcovia neziskových organizácií⁶⁾ a občianskych združení.⁷⁾

(16) Členov rady podprogramu vymenúva a odvoláva minister školstva podľa odseku 15. Minister školstva nevymenuje člena rady podprogramu, ktorý nespĺňa podmienky podľa odseku 5.

(17) Ak náklady na podprogram prevyšujú sumu 15 miliónov Sk na jeden rok, môže minister školstva vymenovať ďalších členov príslušnej rady zo zahraničných odborníkov na základe návrhov právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja tak, aby jednu štvrtinu až tretinu členov rady tvorili zahraniční odborníci vymenovaní podľa tohto odseku.

(18) Funkčné obdobie členov rady štátneho programu a rady podprogramu je tri roky. Do rovnakej rady štátneho programu alebo rady podprogramu môžu byť členovia vymenovaní najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(19) Zoznam členov rady štátneho programu a rady podprogramu spolu s vyhodnotením napĺňania podmienok členstva je hromadne prístupný.³¹⁾

(20) Na zasadnutí rady štátneho programu a rady podprogramu sa zúčastňujú zástupcovia gestora štátnych programov; rada štátneho programu alebo rada podprogramu môže podľa potreby prizvať aj iných odborníkov.

(21) Členstvo v rade štátneho programu a v rade podprogramu zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia člena rady,
- b) vzdaním sa funkcie člena rady,
- c) smrťou alebo vyhlásením člena rady za mŕtveho,
- d) prechodom do iného sektora výskumu a vývoja zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ak o to požiada ten, na ktorého návrh bol za člena rady vymenovaný,
- e) odvolaním člena rady z dôvodu
 1. právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin, ak súd nerozhodol o podmieňanom odložení výkonu trestu odňatia slobody,
 2. nečinnosti, za ktorú možno považovať neospravedlненú neúčast na troch po sebe nasledujúcich rokoch,
 3. porušenia etického kódexu (§ 16 ods. 2).

§ 16

Osobitné a splnomocňujúce ustanovenia

(1) Členovia rady štátneho programu a členovia rady podprogramu sú povinní dodržiavať etický kódex (odsek 2). Ak je člen rady štátneho programu alebo člen rady podprogramu zamestnancom predkladateľa projektu úlohy výskumu a vývoja štátneho programu alebo členom riešiteľského kolektívu, nezúčastní sa na hlasovaniach pri výbere projektov úloh štátneho programu a pri posudzovaní úloh výskumu a vývoja štátneho programu v rámci priebežných a záverečných oponentúr.

(2) Podrobnosti o príprave, nákladoch na riešenie úlohy výskumu a vývoja, výbere a kontrole plnenia úloh výskumu a vývoja financovaných zo štátneho rozpočtu, príprave a výbere štátnych programov a o zložení, hlavných úlohách a činnosti rady štátneho programu, rady podprogramu a etický kódex pre túto činnosť ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo školstva.

(3) Poskytovateľ je povinný vykonávať kontrolu plnenia cieľov úlohy výskumu a vývoja vrátane kontroly čerpania a využívania podpory, účelnosti uznaných nákladov podľa uzavretej zmluvy o poskytnutí podpory alebo rozhodnutia o poskytnutí podpory. Povinnosťou príjemcu je túto kontrolu umožniť.

(4) Kontrola podľa odseku 3 vrátane zhodnotenia dosiahnutých výsledkov sa vykonáva vždy po skončení riešenia úlohy výskumu a vývoja. Ak je čas poskytovania podpory dlhší ako dva roky, poskytovateľ je povinný vykonať kontrolu podľa odseku 3 aj najmenej raz v priebehu každého roka riešenia úlohy výskumu a vývoja.

(5) Poskytovateľ je povinný vykonať finančnú kontrolu podľa osobitného predpisu.²⁵⁾

PIATA ČASŤ

SYSTÉM HODNOTENIA VO VÝSKUME A VÝVOJI A INFORMAČNÉ ZABEZPEČENIE VÝSKUMU A VÝVOJA

§ 17

Periodické hodnotenie

(1) Účelom periodického hodnotenia výskumu a vývoja rozpočtovej organizácie štátu, príspevkovej organizácie štátu, neziskových organizácií výskumu a vývoja, verejných inštitúcií v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja a právnických osôb výskumu a vývoja alebo fyzických osôb výskumu a vývoja (ďalej len „periodické hodnotenie výskumu a vývoja“), ktorým sa poskytujú finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu podľa § 8 ods. 2 písm. a) a b), je získavanie informácií o ich činnosti v oblasti výskumu a vývoja s cieľom hodnotiť kvalitu výskumu a vývoja uskutočňovaného právnickými osobami výskumu a vývoja alebo fyzickými osobami výskumu a vývoja.

(2) Kritériami periodického hodnotenia výskumu a vývoja sú najmä

- a) publikačná činnosť v Slovenskej republike a v zahraničí a citácie z publikačnej činnosti v Slovenskej republike a v zahraničí,
- b) patenty udelené v Slovenskej republike,²⁹⁾
- c) úspešnosť pri získavaní štátnych finančných zdrojov a neštátnych finančných zdrojov na výskum a vývoj,
- d) účasť na významných medzinárodných projektoch výskumu a vývoja,
- e) výchova výskumných pracovníkov.

(3) Periodické hodnotenie výskumu a vývoja jednotiek periodického hodnotenia okrem vysokých škôl uskutočňuje komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja (§ 18). Periodické hodnotenie vysokých škôl uskutočňuje Akreditačná komisia^{31a)} v rámci komplexnej akreditácie činností vysokých škôl podľa osobitného zákona.^{31b)}

(4) Komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja môže určovať dodatočne aj ďalšie kritériá na periodické hodnotenie výskumu a vývoja, ktoré musia byť zverejnené minimálne jeden rok pred ich zaradením medzi kritériá periodického hodnotenia výskumu a vývoja.

(5) Periodické hodnotenie výskumu a vývoja sa vykonáva na základe žiadosti právnickej osoby výskumu a vývoja alebo fyzickej osoby výskumu a vývoja.

(6) Podrobnosti o periodickom hodnotení výskumu a vývoja ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo školstva.

§ 18**Komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja**

(1) Ministerstvo školstva zriaďuje na periodické hodnotenie výskumu a vývoja v oblasti vedy a techniky odborný poradný orgán ministerstva školstva (ďalej len „komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja“).

(2) Členov komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja vymenúva a odvoláva na návrh ministerstiev a ostatných ústredných orgánov, Slovenskej akadémie vied,⁵⁾ reprezentatívnych združení zamestnávateľov¹²⁾ a občianskych záujmových združení⁷⁾ minister školstva. Tretinu členov komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja tvoria členovia akreditačnej komisie³⁾ delegovaní akreditačnou komisiou.

(3) Na čele komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister školstva.

(4) Na členstvo v komisii na periodické hodnotenie výskumu a vývoja sa vzťahujú primerane ustanovenia § 15 ods. 5.

(5) Členstvo v komisii na periodické hodnotenie výskumu a vývoja zaniká

a) uplynutím času, na ktorý bol člen vymenovaný,

b) vzdaním sa funkcie člena,

c) smrťou alebo vyhlásením člena za mŕtveho,

d) odvolaním člena,

1. ak prestal spĺňať podmienky na členstvo podľa § 15 ods. 5,

2. pre porušenie etického kódexu,

3. z dôvodu nečinnosti, za ktorú sa považuje opakovaná neospravedlnená neúčast na dvoch po sebe nasledujúcich zasadnutiach.

(6) Komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja na návrh nadpolovičnej väčšiny svojich členov prizve na svoje rokovanie zahraničných odborníkov alebo vyžiada od nich písomné posudky k dokumentom periodického hodnotenia právnickej osoby výskumu a vývoja alebo fyzickej osoby výskumu a vývoja.

(7) Komisia na periodické hodnotenie výskumu a vývoja vykonáva v rámci periodického hodnotenia výskumu a vývoja hodnotenie kritérií, ktoré charakterizujú právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja podľa § 17 ods. 2. V prípade uspokojivého plnenia kritérií vydá minister školstva osvedčenie o vykonaní periodického hodnotenia o spôsobilosti vykonávať činnosti v oblasti výskumu a vývoja. Súčasťou osvedčenia je informácia o podiele základného výskumu na celkovej výskumnej a vývojovej činnosti právnickej osoby výskumu a vývoja alebo fyzickej osoby výskumu a vývoja.

(8) Ministerstvo školstva finančne zabezpečuje činnosť komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja účelovým vyčlenením finančných prostriedkov na jej činnosť.

(9) Podrobnosti o činnosti komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja, jej zložení, počte členov a spôsobe vymenovania členov určí štatút komisie na periodické hodnotenie výskumu a vývoja, ktorý schvaľuje minister školstva.

§ 19**Akreditácia a certifikácia**

Akreditácia a certifikácia právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja sa uskutočňuje podľa osobitného predpisu³²⁾ a zahŕňa

- a) akreditáciu výskumných a vývojových laboratórií vykonávajúcich výskum, vývoj, skúšanie, kalibrácie a nerutinné merania a skúšky,
- b) akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich manažérstvo a systém kvality právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja,
- c) certifikáciu manažérstva a systém kvality právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja.

§ 20**Informačné zabezpečenie výskumu a vývoja**

(1) Celoštátny informačný systém výskumného a vývojového potenciálu Slovenskej republiky (ďalej len „informačný systém“) je sústava technického, programového, aplikačného vybavenia a informácií a informačných činností z oblasti vedy a techniky zabezpečujúca zhromažďovanie, spracúvanie a poskytovanie údajov o úlohách výskumu a vývoja podporovaných zo štátneho rozpočtu. V oblasti doplnkového štatistického zisťovania o výskumno-vývojovom potenciáli, technickej a inštitucionálnej infraštruktúre výskumu a vývoja a v oblasti prípravy podkladov na účely štátneho rozpočtu v oblasti vedy a techniky informačný systém slúži na zhromažďovanie a poskytovanie údajov za všetky právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja.

(2) Účelom informačného systému je zjednotenie získavania a poskytovania údajov o vede a technike v Slovenskej republike. Informačný systém slúži hlavne na

- a) prípravu podkladov pre návrh štátneho rozpočtu za oblasť vedy a techniky,
- b) prípravu, kontrolu riešenia a využívania výsledkov riešenia úloh výskumu a vývoja financovaných úplne alebo podielovo zo štátneho rozpočtu,
- c) tvorbu a využitie databázy odborníkov výskumu a vývoja,
- d) získavanie údajov o technickej a inštitucionálnej infraštruktúre právnických osôb výskumu a vývoja a fyzických osôb výskumu a vývoja,
- e) doplnkové štatistické zisťovanie údajov o výskumnom a vývojovom potenciáli právnických osôb výskumu a vývoja,
- f) registráciu úloh výskumu a vývoja v rámci medzinárodných dohôd a medzinárodných programov výskumu a vývoja,
- g) informovanie verejnosti o
 1. smerovaní použitia prostriedkov štátneho rozpočtu v oblasti úloh výskumu a vývoja vrátane medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce,
 2. stave výskumno-vývojového potenciálu technickej a inštitucionálnej infraštruktúre výskumu a vývoja v Slovenskej republike,
 3. expertoch v jednotlivých vedných odboroch výskumu a vývoja.

(3) Prevádzkovateľom informačného systému je ministerstvo školstva, ktoré zodpovedá za tvorbu informačného systému, jeho pravidelnú aktualizáciu a sprístupňovanie informácií podľa osobitného predpisu.³³⁾

(4) Prevádzkovateľmi častí informačného systému môžu byť aj iné právnické osoby na základe poverenia ministerstva školstva.

(5) Základný rozsah a štruktúra informačného systému sú určené projektom informačného systému vypracovaným podľa osobitného predpisu.³⁴⁾

(6) Ministerstvo školstva je oprávnené získavať a zhromažďovať údaje v celom rozsahu a štruktúre vedy a techniky za Slovenskú republiku.

(7) Ústredné orgány, Slovenská akadémia vied a Agentúra na podporu vedy a techniky podľa poverenia v odseku 4 sú oprávnené získavať a zhromažďovať údaje z oblasti vedy a techniky v rozsahu a štruktúre svojej pôsobnosti.

(8) Právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja sú povinné poskytovať údaje pre informačný systém podľa odseku 2 úplne, správne, pravdivo a včas.

(9) Právnické osoby výskumu a vývoja a fyzické osoby výskumu a vývoja podnikateľského sektora výskumu a vývoja pri poskytovaní údajov tvoriacich obchodné tajomstvo postupujú podľa osobitného predpisu.³⁵⁾

(10) Podrobnosti o prevádzkovaní a činnosti informačného systému ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo školstva.

§ 21

Sankcie

(1) Za porušenie povinnosti pri poskytovaní údajov podľa § 20 môže ministerstvo školstva uložiť pokutu až do 50 000 Sk.

(2) Pri ukladaní pokuty sa prihliada na závažnosť porušenia povinnosti, okolností, za ktorých bola povinnosť porušená, časový rozsah a opakovanie porušenia, ako aj následky pre informačný systém.

(3) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo školstva porušenie povinnosti zistilo, a najneskôr do troch rokov odo dňa, keď bola porušená povinnosť.

(4) Na konanie o uložení pokuty podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.³⁶⁾

(5) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 21a

Prechodné ustanovenia

(1) Splnenie podmienky ustanovenej v § 8 ods. 6 na poskytnutie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu podľa § 8 ods. 2 písm. a) a b) sa vyžaduje od 1. januára 2005.

(2) Minister školstva vydá osvedčenie o vykonaní periodického hodnotenia a o spôsobilosti vykonávať činnosti v oblasti výskumu a vývoja podľa tohto zákona vysokej školy, ktorej bolo podľa predchádzajúcich predpisov^{36a)} priznané právo konať štátne skúšky v študijných odboroch magisterského, inžinierskeho alebo doktorského štúdia. Platnosť tohto osvedčenia sa skončí dňom skončenia prvej komplexnej akreditácie tejto vysokej školy.^{31b)}

§ 22**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa § 2 písm. a), b), c), d), e), h), i), j) a k) zákona č. 203/ 2001 Z. z. o Agentúre na podporu vedy a techniky.

§ 23**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 18 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 3) Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 4) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.
- 5) Zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied.
- 6) § 21 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
- 7) Napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- 8) Napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.
- 9) Zákon č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení neskorších predpisov.
- 11) Napríklad zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 12) § 2 ods. 2 zákona č. 106/1999 Z. z. o hospodárskom a sociálnom partnerstve (zákon o tripartite).
- 13) Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 14) Napríklad zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 238/2001 Z. z. Colný zákon.
- 15) § 6 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 21 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 16) § 6 ods. 2 písm. a) a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 17) Napríklad § 85 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 18) § 6 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) Zákon č. 203/2001 Z. z. o Agentúre na podporu vedy a techniky.
- 20) § 3 zákona č. 203/2001 Z. z.
- 21) Zákon č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z.
- 22) Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení zákona č. 434/2001 Z. z.
- 23) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.
- 24) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 26) Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 557/2001 Z. z.
- 27) § 281 až 288 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

- 28) Napríklad zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 29) Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon).
- 30) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 31) § 4 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 31a) § 81 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 528/2003 Z. z.
- 31b) § 84 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 528/2003 Z. z.
- 32) § 22 až 29 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 436/2001 Z. z.
- 33) Napríklad zákon č. 241/2001 Z. z., zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch, zákon č. 211/2000 Z. z.
- 34) § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 261/1995 Z. z. o štátnom informačnom systéme.
- 35) § 17 až 20 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 36) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 36a) § 109 ods. 4 a 5 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 528/2003 Z. z.

